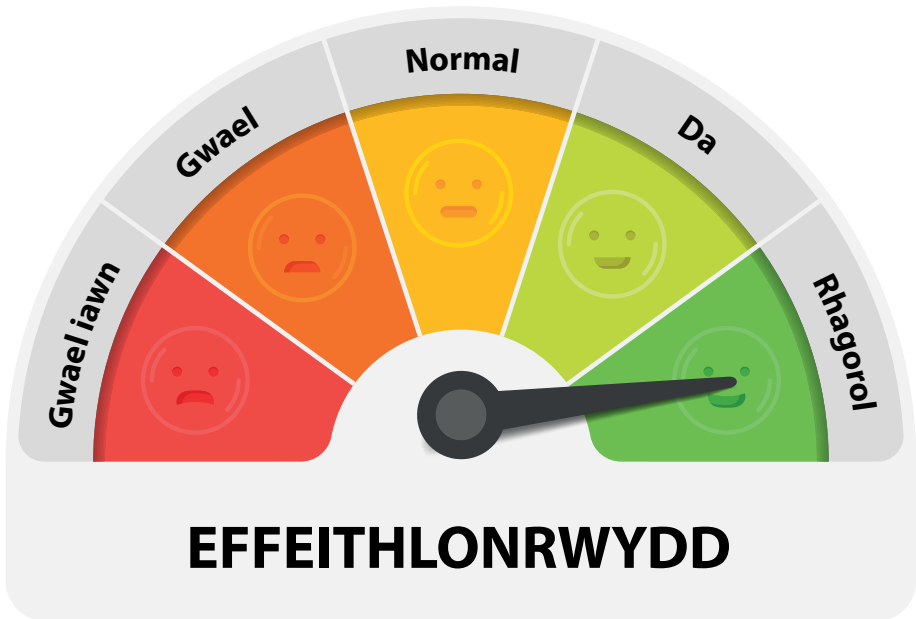

SAFONAU EFFEITHLONRWYDD YNNI GOFYNNOL -

Canllaw i Landlordiaid ac Asiantau Gosod

Beth yw'r Safonau Effeithlonrwydd Gofynnol?

Ers 1 Ebrill 2020, yn unol â Rheoliadau Effeithlonrwydd Ynni (Eiddo Rhent Preifat) (Cymru a Lloegr) (2015), mae wedi bod yn anghyfreithlon rhentu eiddo domestig gyda sgôr Tystysgrif Perfformiad Ynni (TPY) F neu G - oni bai bod eithriad dilys wedi'i gofrestru ar Gofrestr Eithriadau'r sector rhent preifat (SRhP).

Mae'r rheoliadau'n berthnasol i'r holl eiddo perthnasol yn y SRhP, hyd yn oed os na newidiwyd tenantiaeth. Mae gan Gyngor Dinas Casnewydd ddyletswydd i orfodi'r rheoliadau hyn.

Cyflwynwyd y Safonau Effeithlonrwydd Ynni Gofynnol (SEYG) gan Reoliadau Effeithlonrwydd Ynni (Eiddo Rhent Preifat) (Cymru a Lloegr) 2015, sy'n pennu'r lefel effeithlonrwydd ynni ar gyfer tenantiaethau newydd a phresennol yn y sector rhent preifat. Sgôr o E yw hyn ar hyn o bryd.

NEWIDIADAU DIWEDDAR

• Ers Ebrill 2018

mae wedi bod yn anghyfreithlon rhentu eiddo preswyl nad yw'n cyrraedd safon effeithlonrwydd ynni ofynnol o 'E' ar denantiaeth **newydd**.

• Ers Ebrill 2019

rheid i landlordiaid eiddo domestig sydd â sgôr TPY sy'n is na 'E' gael gwerth hyd at £3,500 o waith i wella eu heffeithlonrwydd ynni - hyd yn oed os **nad ydynt** yn gallu cael cyllid gan drydydd parti i dalu'r costau.

• Ers Ebrill 2020

mae wedi bod yn anghyfreithlon gosod **unrhyw** eiddo preswyl sydd â thystysgrif perfformiad ynni sy'n is na 'E'. Mae hyn yn berthnasol i denantiaeth newydd neu denantiaeth sy'n bodoli eisoes.

Nid yw hyn yn berthnasol i ystafelloedd a osodir gan landlordiaid preswyl, rhai tai amlfeddiannaeth, a rhai adeiladau rhestredig.

Pam y cyflwynwyd y rheoliadau?

Cyflwynwyd y rheoliadau i wella effeithlonrwydd ynni tai yn y sector rhent preifat - gyda'r nod o leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr a mynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd.

Maent hefyd yn rhoi cyngor i denantiaid i'w helpu i wneud eu cartrefi'n fwy thermol effeithlon. Mae hyn yn arbennig o ddefnyddiol i bobl sy'n agored i niwed a/neu'r rhai ar incwm isel, fel y gallant fyw'n fwy cyfforddus yn eu cartrefi ac mewn amgylchedd iachach gyda biliau ynni is.

Beth yw TPY?

Mae TPY yn rhoi sgôr effeithlonrwydd ynni i'r eiddo. Eiddo sy'n cael sgôr A yw'r rhai mwyaf effeithlon o ran ynni ac eiddo sy'n cael sgôr G yw'r lleiaf effeithlon.

Mae'r dystysgrif yn cynnwys gwybodaeth am y math o system wresogi a chostau ynni nodweddiadol. Mae hefyd yn rhoi argymhellion ynghylch sut y gellid lleihau'r defnydd o ynni, gan leihau costau rhedeg.

Mae eiddo sydd â sgôr rhwng A – E yn cydymffurfio ar hyn o bryd ac nid yw eiddo sydd â sgôr TPY o naill ai F neu G (fel y dangosir ar TPY ddilys ar gyfer yr eiddo) yn cydymffurfio.

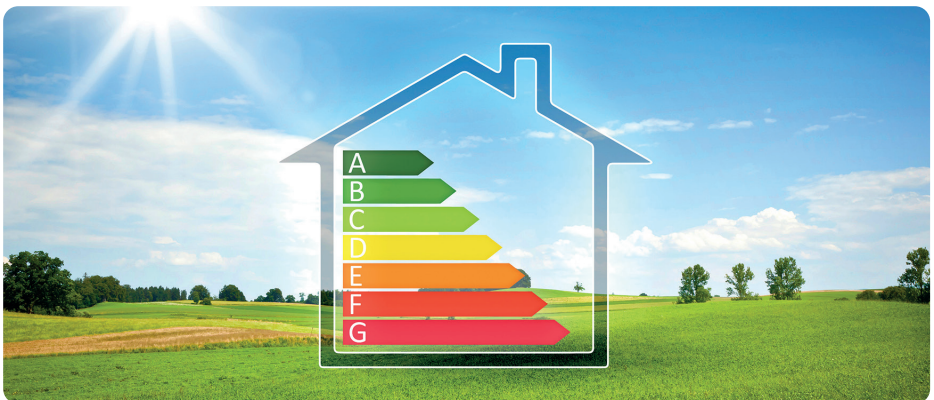
NI ddylai landlordiaid eiddo nad ydynt yn cydymffurfio barhau i farchnata na gosod yr eiddo nes iddo gael ei wella i radd TPY o E neu uwch. Rhaid rhoi copi o'r TPY i'r tenantiaid hefyd.

Gall gwelliannau gynnwys:

- Adnewyddu boeleri neu uwchraddio systemau gwresogi a d r poeth eraill fel pypiau gwres ffynhonnell aer.
- Gosod thermostatau rheiddiaduron.
- Cyflenwi a gosod inswleiddio llofft.
- Gosod neu adnewyddu inswleiddio waliau ceudod.
- Gosod bylbiau golau ynni effeithlon.
- Inswleiddio waliau mewnol a/neu allanol.

Mae TPYau yn ddilys am 10 mlynedd (oni bai bod tystysgrif ddilys newydd yn cael ei chomisiynu o fewn yr amser hwn) a rhaid i berchennog eiddo ei darparu, pan gaiff eiddo ei rentu neu ei werthu.

Os bydd newidiadau sylweddol i eiddo, gall landlordiaid gomisiynu TPY newydd.

Rhentu eiddo

Dylai darpar denantiaid sy'n ystyried rhentu eiddo wirio'r TPY, gan fod hyn yn debygol o ddatgelu pa fath o gostau biliau ynni a allai fod yn berthnasol.

Nid oes angen TPYau ar gyfer y mathau canlynol o lety rhent:

- Fflatiau un ystafell neu ystafelloedd a osodir lle ceir cegin, toiled a/neu ystafell ymolchi a rennir (e.e. eiddo lle mae gan bob ystafell ei chytundeb tenantiaeth ei hun).
- Ystafell mewn neuadd breswyl neu hostel.

Cyfrifoldebau landlordiaid

Os ydych yn landlord preifat, **rhaid** i chi naill ai:

- sicrhau bod gan eiddo rhent TPY ddilys gyda sgôr 'E' o leiaf, neu
- gofrestru eithriad SRhP dilys ar gofrestr eithriadau'r SRhP.

Bydd methu â gwneud un o'r rhain yn golygu eu bod yn torri'r rheoliadau.

Eithriadau

Mae rhai eithriadau o'r Safon Effeithlonrwydd Ynni Ofynnol. Rhaid i landlordiaid (neu eu hasiantau) wneud cais am eithriad cyn gynted â phosibl er mwyn parhau i gydymffurfio. Bydd hyn wedyn yn cael ei gofnodi ar Gofrestr Eithriadau'r SRhP.

Pa eithriadau sy'n berthnasol?

Mae eithriadau penodol y gall landlordiaid wneud cais amdanynt. **Chwe eithriad** y gellir eu cofrestru yw:

1. **Lle mae gwelliannau hyd at werth £3,500 (gan gynnwys TAW) wedi'u gwneud ond nad yw'r eiddo'n gallu cyrraedd gradd E o hyd.**
2. **Eithriad cost uchel - lle mae'r gwaith gwella rhataf yn fwy na £3,500 (lle nad oes mesurau cost isel ar gael).**
3. **Nid yw inswleiddio waliau yn addas.**
4. **Gwrthodwyd caniatâd trydydd parti - h.y. awdurdod cynllunio lleol, rhydd-ddeiliad ac ati.**
5. **Dad-brisio eiddo.**

6. Eithriad dros dro chwe mis ar gyfer landlord newydd.

Mae eithriadau'n gyfyngedig o ran amser ac mae'r rhan fwyaf yn dod i ben ar ôl 5 mlynedd. Yn wahanol i TPY, sy'n aros gydag eiddo, mae eithriadau'n gysylltiedig â'r landlord a gofrestrodd yr eithriad. Felly, os bydd landlord yn newid, rhaid cofrestru eithriad newydd.

I gael arweiniad a gwybodaeth am eithriadau, ewch i wefan y Llywodraeth:

[www.gov.uk/government/publications/
private-rented-sector-minimum-energy-efficiency-standard-exemptions](http://www.gov.uk/government/publications/private-rented-sector-minimum-energy-efficiency-standard-exemptions)

Cofrestru eithriad

Gellir cofrestru eithriadau ar y wefan cofrestru eithriadau'r SRhP yn

<https://prsregister.beis.gov.uk>

Rôl Cyngor Dinas Casnewydd

Mae gan Swyddogion Safonau Masnach amrywiaeth o ddulliau i helpu i nodi a mynd i'r afael â chydymffurfiaeth SEYG yn y ddinas. Bydd swyddogion yn nodi eiddo nad ydynt yn cydymffurfio ac yn ymgysylltu â landlordiaid ac asiantau gosod i geisio gwelliant a fydd yn codi'r eiddo i fand 'E' o leiaf.

Cosbau

Os bydd y cyngor yn cadarnhau bod eiddo yng Nghasnewydd yn cael ei osod (neu wedi'i osod) yn groes i'r Rheoliadau, gall gyflwyno cosb ariannol hyd at 18 mis ar ôl yr achos a/neu gyhoeddi manylion yr achos am o leiaf 12 mis.

Mae'r cosbau uchaf yn berthnasol fesul eiddo a fesul achos o fynd yn groes i'r Rheoliadau.

Y rhain yw:

- Hyd at £2,000 a/neu gosb cyhoeddi am rentu eiddo nad yw'n cydymffurfio am lai na 3 mis
- Hyd at £4,000 a/neu gosb cyhoeddi am rentu eiddo nad yw'n cydymffurfio am 3 mis neu fwy
- Hyd at £1,000 a/neu gosb cyhoeddi am ddarparu gwybodaeth anwir neu gamarweiniol ar Gofrestr Eithriadau'r SRhP
- Hyd at £2,000 a/neu gosb cyhoeddi am fethu â chydymffurfio â hysbysiad cydymffurfio

Uchafswm y ddirwy fesul eiddo yw **£5,000**.

Nod cyffredinol dyletswydd y cyngor yw sicrhau cydymffurfiaeth â'r **Safon Effeithlonrwydd Ynni Ofynnol** ar gyfer eiddo rhent preifat. Bydd hyn yn helpu i leihau nifer y tenantiaid sy'n

agored i oerni gormodol, lleihau tlodi tanwydd a gwella safonau effeithlonrwydd ynni llety yn y sector rhent preifat.

Drwy weithio gyda landlordiaid ac asiantaethau gosod, gallwn leihau nifer yr hysbysiadau cosb benoddedig a/neu erlyniadau lle mae diffyg cydymffurfio yn parhau.

I gael cyngor a chymorth cysylltwch â Chyngor Dinas Casnewydd, y Tim TPY yn epc@newport.gov.uk neu ffoniwch **01633 656656**

Beth sydd nesaf ar gyfer y SEYG?

Mae'r Llywodraeth yn edrych ar welliannau pellach i effeithlonrwydd ynni yn y sector rhent preifat, gan gynnwys cynyddu'r safon ofynnol o bosibl i TPY band C ar gyfer tenantiaethau newydd o 2025 ymlaen, a phob tenantiaeth o 2028 ymlaen.

I gael rhagor o wybodaeth, darllenwch y ddogfen ymgynghori ar wefan gwasanaeth cyhoeddi Llywodraeth y DU:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/946175/prs-consultation-2020.pdf

Gwybodaeth ddefnyddiol

- Ymddiriedolaeth Arbed Ynni - <https://energysavingtrust.org.uk>
- Dod o hyd i TPY a sgôr effeithlonrwydd eich cartref - <https://find-energy-certificate.digital.communities.gov.uk>
- Canllawiau'r Llywodraeth ar TPYau - www.gov.uk/buy-sell-your-home/energy-performance-certificates
- Y Fargen Ynni Gwyrdd - www.gov.uk/green-deal-energy-saving-measures
- Cyngor Dinas Casnewydd - www.newport.gov.uk/housing (*gwybodaeth i landlordiaid*)
- Cyngor Dinas Casnewydd - Diogel a Chynnes <https://www.newport.gov.uk/documents/Housing-documents/Information-leaflet-landlord-and-developer-loans.pdf>
- Nyth | Pwy sy'n gymwys www.nyth.llyw.cymru/cy/eligibility
- Simple Energy Advice - www.simpleenergyadvice.org.uk

